

# WEBHELYEK

## FEJLESZTÉS

### GOOGLE PAGE SPEED

<https://developers.google.com/pagespeed/>

Segít optimalizálni a weblapok letöltési sebességét, többek közt a következők elemzésével:

- Optimalizálandó képek és a várható méretcsökkenés
- HTML, CSS és Javascript redukálása (reundáns tagek / szelektorok, kommentárok, whitespaces)
- Gyorsítótárazással elérhető előnyök
- Karakterkódolási problémák

### MINIFY CSS

<http://www.minifycss.com/css-compressor/>

CSS-stíluslapok és JavaScriptek okos tömörítője. Egy elég tisztán megírt stíluslapot is képes 20-25%-kal tömöríteni, és ezzel az oldal betöltődését gyorsítani.

- Azonos szelektorhoz tartozó tulajdonságok összevonása
- Azonos tulajdonság-érték-párokkal rendelkező szelektorok összevonása
- Formai tömörítés (whitespace-ek, kommentárok, utasítássorvégi pontosvesszők)

Mielőtt végleg törölnénk az eredeti, nagyobb méretű, de működő kódunkat, feltétlenül ellenőrizzük, hogy weboldalunk helyesen jelenik meg.

### GOOGLE FORDÍTÓ

<http://translate.google.hu/>

Ha mindig akkor megy valami a szemünkbe, mikor idegen nyelven kell olvasni...

A szolgáltatás ugyan 65 nyelv összes nyelvpárjával kecsegtet, de egyelőre a fordítás angol közvetítéssel megy. Tehát amikor magyarról németre fordít egy szót, előbb egy magyar-angol szótárból választja ki a megfelelőit, majd a fővariánst az angol-német szótár segítségével fordítja le. Emiatt gyakran történik olyasmi a lefordítandó szöveggel, mint a telefonjátékban. Az online fordítók közül azonban kiemeli az a képessége, hogy szövegfelolvasója képes egész mondatokat is egészen korrektül intonálni.

## ALEXA WEB INFORMATION

<http://www.alexa.com/>

A legjelentősebb weboldal-statisztikai portál. Olyan, mint egy bárki számára hozzáférhető Google Analytics. A webhely komolyságától függően az alábbi adatokba nyújt bepillantást:

- Alexa Traffic Rank: az Alexa saját megítélése egy abszolút skálán (az összes weboldal versenyében elért helyezés) globálisan és országok szerint.
- Reputation: a webhelyre mutató linkek száma. Azonos webhelyről mutató összes link 1-nek számít. Forrásként csak az Alexa által indexelt site-ok számítanak.
- Certified Site Metrics: napi / havi látogatószám és oldalletöltés
- Traffic Stats: Forgalmi statisztikák
  - forgalom napi alakulása
  - elmúlt napok / hetek / hónapok forgalmának alakulása
  - elmúlt napok / hetek / hónapok oldalletöltéseinek alakulása
  - visszafordulási arány alakulása az elmúlt napokban / hetekben / hónapokban
  - a webhelyen eltöltött idő alakulása az elmúlt napokban / hetekben / hónapokban
  - keresések eredményessége
  - mindezek összehasonlítása más webhelyek mutatószámaival
  - átlagos letöltési sebesség
  - régiók szerinti helyezés
  - aldomainek látogatottsága
- Search Analytics: Keresési statisztikák
  - külső keresőgépek organikus keresései
  - trendek
  - konkurensek keresési kifejezések szerint
- Audience: Közönség
  - kor, nem, iskolázottság, gyermekek száma, hozzáférés helyszíne szerinti megoszlás az internet-felhasználók átlagához képest
  - földrajzi megoszlás
- Contact Info: Kapcsolati adatok
- Reviews: Reputáció
  - értékelések
  - vélemények pro és kontra
- Related links: Hasonló weboldalak
- Clickstream: Látogatófolyam
  - közvetlenül a webhely előtt és után látogatott más webhelyek

<http://www.formular-chef.com/>

Lehetővé teszi űrlapok e-mailezését sztatikus tárhelyekről is. Mintaűrlapok közül válogathatunk, melyeket testreszabhatunk, és beilleszthetjük saját HTML-kódunkba.

- E-mail tárgymezejének generálása
- Másolat a feladónak
- Egyéni köszönet-oldal
- Captcha (grafikus spam-védelem) lehetőség
- A köszönet-oldalon megjelenő bannerekből finanszírozzák
- Hátránya, hogy az adatok így egy másik szerveren is áthaladnak

## DESIGN

### GOOGLE WEB FONTS

<http://www.google.com/webfonts#>

Ingyenes és korlátozás nélkül használható betűtípusok minden weboldalra. Szűrőjével kategória, vastagság, dőltség, szélesség és / vagy karakter-kódolás alapján válogathatjuk ki a 613 betűtípus (2012 tél) legjavát. A kiválasztottakat áttekinthető felületen alaposan összehasonlíthatjuk, és tovább szelektálhatjuk. Végül megkapjuk a nyertes betűtípus beágyazásához HTML- és CSS-kódot.

Figyelem: Magyar karakterek megjelenítéséhez a Latin Extended készletből kell válogatnunk. Nem érdemes túl sok betűtípust beágyazni, mert valamelyest a távoli betűkészletek használata is lassítja a betöltődést. Az Explorer nem támogatja, mint ahogy a betűtípusok CSS-beágyazását sem.

### FLICKR PHOTO SHARING

<http://www.flickr.com/>

A legtekintélyesebb fénykép-megosztó, egyben kimeríthetetlen nyersanyag-forrás. Yahoo!-felhasználóként csak egy Flickr-felhasználónevet kell adni és máris tölthetjük fel képeinket ill. kommentálhatjuk másokéit. Camera Finder funkciójával a felvételek kameramodell szerint is szűrhetők. A képek többsége a szerző vagy weboldalának feltüntetésével szabadon felhasználható (Creative Commons). Rengeteg profi fényképész használja az élénk közösségi élet miatt.

### GOOGLE KÉPEK

<http://www.google.hu/imghp>

A rivális Yahoo! képkeresőjénél, a Flickr-nél annyival tud többet, hogy a képek színezet, méret és típus (arc, fotó, clipart, vonalrajz) szerint is szűrhetők. Ezen kívül rá lehet keresni egy adott kép más előfordulásaira az interneten, ill. megjeleníti az ahhoz hasonló képeket. Portrék esetében újabban a képen látható személy nevét is megadja (megalapozott vélelem).

---

## COLOURLOVERS

<http://www.colourlovers.com>

Felhasználók ezrei által jónak, harmonikusnak vélt szín-paletták böngészése címkék vagy hexakód alapján. A kiválasztott paletta színeivel háttérképeket is lehet generálni több száz sablon alapján. Egy egyszerű vektoros rajz-*api* segítségével új sablonok is előállíthatók. A designer-közösség leginkább mégis az eltérő temperamentumú színpaletták böngészésének és összehasonlításának lehetősége miatt szereti.

---

## COLOR SCHEME DESIGNER

<http://colorschemedesigner.com/>

- Hues: Színpaletta-generálás egy alapszín megadásával, harmóniatörvények (pl. komplementer-elv) alapján.
- Adjust Scheme: A kapott paletta további sablonokkal módosítható (kontrasztos, sötét és világos pasztell).
- Random: Véletlen színpaletták generálására is képes az összes vagy csak a kiválasztott paraméterekkel.
- Preview: Példák sötét és világos weboldalakra a kialakított színpalettával.
- Export: a kapott paletta többféle formátumban exportálható: HTML+CSS, XML, TXT, ACO- és GPL-paletta. Az ACO a Photoshop és más Adobe-szoftverek Swatches paneljébe betölthető formátum.
- Colorblind: Az eszköz különlegessége, hogy szimulálja a legelterjedtebb látászavarokban (pl. színtévesztések) szenvedők által érzékelt képet (akadálymentességi szempont).

# BÖNGÉSZŐ-BŐVÍTMÉNYEK

## FEJLESZTÉS

FIREBUG (részletesen a jegyzet végén)

<http://getfirebug.com/>

A webfejlesztők egyik elengedhetetlen kelléke. A böngésző alsó felén megjelenő pannellel gyorsan kideríthetjük az éppen megjelenített weboldal elemeinek és a rájuk vonatkozó CSS-utasítások helyét. A computed fülön található a kijelölt elemre vonatkozó összes CSS-tulajdonság (függetlenül attól, honnan jött: a böngésző alapértelmezéseiből vagy a szerzői stíluslapok valamelyikéből).

- a DOM-hierarchia áttekinthető ábrázolása
- elemek eltolódásának, margóinak, kitöltéseinek, kereteinek és méreteinek megjelenítése
- hibakeresés CSS, XML és JavaScript kódban
- betöltődési idők monitorozása

WEB DEVELOPER TOOLBAR (részletesen a jegyzet végén)

[Chris Pederick](#)

Az éppen megjelenített weblapok felépítéséről szolgáltat teljeskörű információkat.

- HTML és CSS szerkesztése(!) és az eredmény mentése
- Stíluslapok, JavaScriptek és sütik vezérlése
- Űrlapok háttérinformációinak megjelenítése
- Képek háttérinformációinak megjelenítése
- Minden elem kiválasztott tulajdonságainak megjelenítése
- A DOM és a site-struktúra listázása
- Nagyító, vonalzó, segédvonalak
- Kis (mobil) képernyőkön való megjelenés szimulálása
- HTML- és CSS-validálás

Részletes leírás lejjebb.

SPEED TRACER (BY GOOGLE) (CSAK CHROME-HOZ)

Megmutatja, hogy az adott lap milyen gyorsan töltődik be. A sebesség a keresőoptimalizálásban is szerepet játszik, mert pl. a Google előnyben részesíti azokat a lapokat, amelyek flottul betöltődnek.

YSLOW

<http://developer.yahoo.com/yslow/>

Megmutatja, hogy az adott lap milyen gyorsan töltődik be, és tippekkel szolgál, hogy hogyan lehetne meggyorsítani. Az egyes tényezőkre és a weblap sebességének egészére iskolai osztályzatokat ad (A-F).

## DESIGN

### CSSCAN (CHROME-HOZ)

Megmutatja az adott elemre vonatkozó összes közvetlen és öröklött CSS-tulajdonságot.

### RESOLUTION TEST (CHROME-HOZ)

Megtekinthetjük weblapunkat több különböző felbontásban. Így desktopunkon is fogalmat alkothatunk arról, hogyan néz ki a weblap tableteken és okostelefonokon.

### FIRESHOT

Lefényképezi az aktuálisan megjelenített weboldal egy kijelölt részét vagy egészét, és vágólapra helyezi, többféle formátumban elmenti, vagy megnyitja a képszerkesztőnkben. A screenshotok készítése gyorsabb, mert akár hosszú weblapokat is pikk-pakk lefényképez, és nem kell eltávolítanunk a böngésző keretét és a task-lécet.

## SEO

### SEO FOR CHROME

Megmutatja, hogy

- az adott oldalnak hány lapját listázták az egyes keresők
- hány, a weboldalra vagy az aktuális lapra mutató linket tartanak számon az egyes keresők
- mekkora forgalmat regisztráltak az egyes keresők
- hogyan teljesít az aktuális lap a keresőgépek találati listáin
- az oldal vagy az aktuális lap mennyire reprezentált a közösségi oldalakon
- létezik -e az oldalról korábbi pillanatfelvétel archiváló oldalakon (Google Cache, Wayback Machine)

### SITE INFORMATION TOOL

Új tabban szolgáltat információkat a következőkről:

- a lap Google, Alexa és Compete PageRank-je
- belső és külső linkek, reprezentáltság a social bookmarking service-ekben
- IP-információk
- szerverinformációk
- lap-tulajdonságok
- konkurens webhelyek
- domain-információk: regisztráló neve, elérhetősége (amennyiben hozzáférhető)

### WEBRANK SEO

Új tabban szolgáltat információkat a következőkről:

- a weboldal egészének keresőgépek által jelzett PageRank-értékek
- az adott oldalnak hány lapját listázták az egyes keresők

- keresőgépek által érzékelt, a weboldalra mutató külső linkek
- a weboldal reprezentáltsága a közösségi oldalakon

---

## IP ADDRESS AND DOMAIN INFORMATION

IP-, domain- és tárhely-információkon kívül laptulajdonságokat, ranking-értékeket mutat, valamint kijelzi, hogy a lap szerepel-e spam-adatbázisokban.

---

## SEO QUAKE

Nagyon sok eszközzel segíti az optimalizáló munkát. A keresők találati listáin kijelzi az oldalak Google, Yahoo!, MSN és Alexa- rangját és az általuk indexelt hivatkozások számát, valamint az oldal életkorát. Ez lassítja a találatlista betöltődését, úh. általában csak riválisaink elemzésekor tartjuk bekapcsolva.

---

## PAGERANK STATUS

Bővebb toolbar minden fontos SEO-releváns tulajdonsággal.

SEO Stats (külső tényezők):

- a lap Google PageRankje, a weboldal Alexa-rankje
- forgalmi adatok (az Alexáról és a Compete-ről)
- IP-cím, tárhely földrajzi helye
- robots.txt és sitemap.xml megléte és linkek
- reprezentáltság a közösségi médiában: Facebook-like-ok, Google pluszok, Twitter-csiripek
- tárolt változatok: az archive.org-on és a Google-nél
- a legnépszerűbb keresők által indexelt lapok
- az oldalra (nem a lapra) mutató linkek az egyes keresők nyilvántartásában

Page Info (lapon belüli tényezők):

- meta-tagek
- belső és külső linkek száma
- fejezetcímek
- szemantikusan és stilárisan kiemelt szövegek
- alt szövegek

# FIREBUG (Firefoxhoz és Chrome-hoz)

<http://getfirebug.com/>

A webfejlesztők egyik elengedhetetlen kelléke. A böngésző alsó felén megjelenő panellel gyorsan kideríthetjük az éppen megjelenített weboldal elemeinek és a rájuk vonatkozó CSS-utasítások helyét. A computed fülön található a kijelölt elemre vonatkozó összes CSS-tulajdonság (függetlenül attól, honnan jött: a böngésző alapértelmezéseiből vagy a szerzői stíluslapok valamelyikéből).

- a DOM-hierarchia áttekinthető ábrázolása
- elemek eltolódásának, margóinak, kitöltéseinek, kereteinek és méreteinek megjelenítése
- hibakeresés CSS, XML és JavaScript kódban
- betöltődési idők monitorozása

## Példa

Ebben a példában egy Joomla-template fejlécében a kép ki lett cserélve egy keskenyebbre, ettől fent egy sötétkék sáv keletkezett:



Egy friss Joomla!ban tíznél is több stíluslap alakítja ki a megjelenítést. **Jó lenne hosszas keresgélés nélkül megtudni, hogy melyik stíluslapban melyik szelektornak köszönhető a fejléc magassága, nemde?**

Firefoxhoz hívjuk fel a <http://getfirebug.com/> URL-t, kattintsuk meg az Install Firebug gombot, majd válasszuk ki a megfelelő verziót.

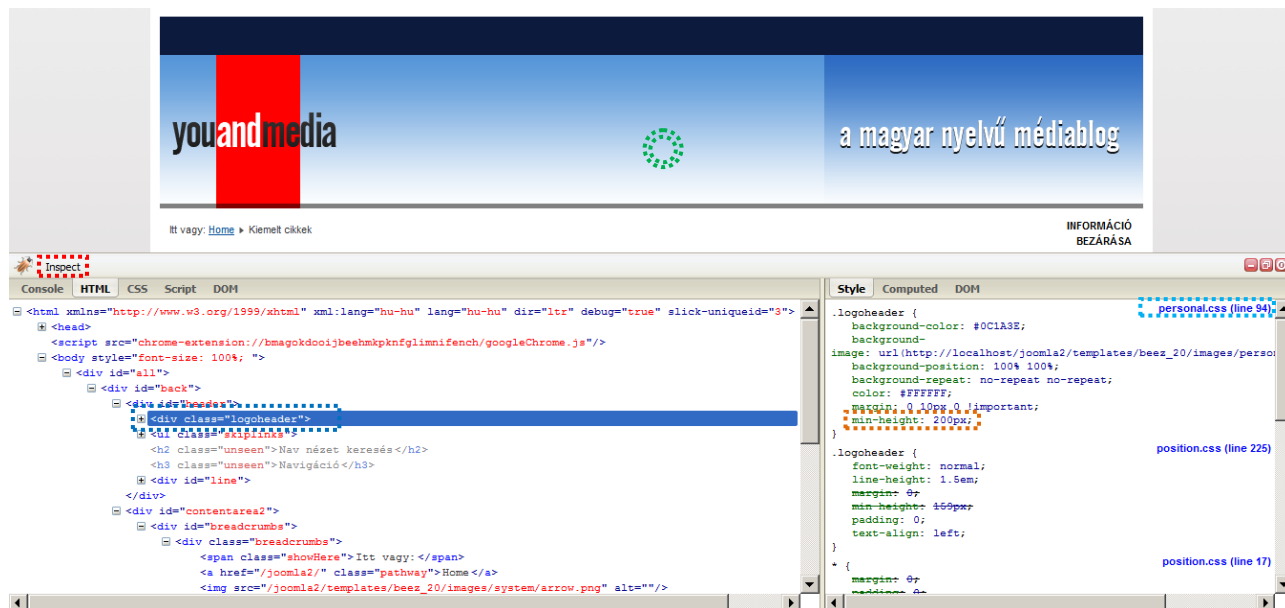


Chrome-hoz navigáljunk a <https://chrome.google.com/webstore/search/firebug?hl=hu> URL-re, és keressünk rá a Firebugra.

Telepítsük a bővítményt. Navigáljunk Joomla!-oldalunk frontendjére, és üssük le az F12 billentyűt.

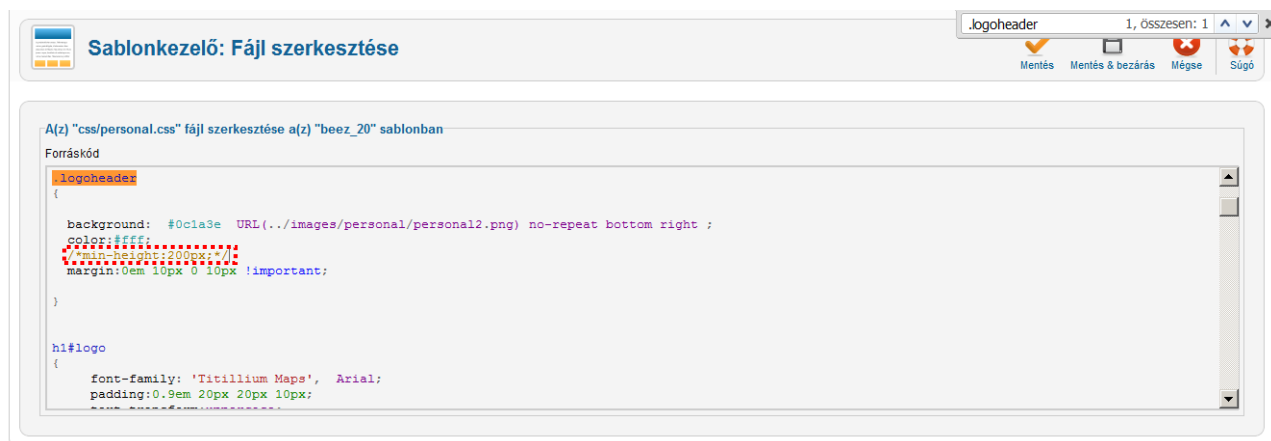


Kattintsuk meg az **Inspect gombot**, majd **kattintsunk** a fejlécbre. A bal alsó téglalapról kiolvasható **az elem neve** és helyzete a DOM-ban: ő a logoheader osztálynevű div, az all / back / header nevű divek gyermeke.



A jobb alsó téglalap megmutatja az összes olyan CSS-szelektort, amelytől ez a div bármit is örökölt. Itt találjuk meg azt a deklarációt, mely szerint a **magassága legalább 200 px** legyen. Ez a **personal.css 94.** sorából ered. A Computed fülre kattintva egyébként az elem összes tulajdonsága fel van sorolva - minden ami valóban érvényes rá, függetlenül a deklaráció eredetétől.

Menjünk be a Bővítmények / Sablonkezelőbe, ott a Sablonok karteréka. A táblázatban kattintsunk a Részletek: Beez\_20 linkre, majd nyissuk meg a personal.css-t. CTRL-F-fel keressünk rá a logoheaderre, és kommentáljuk ki **az ominózus sort**:



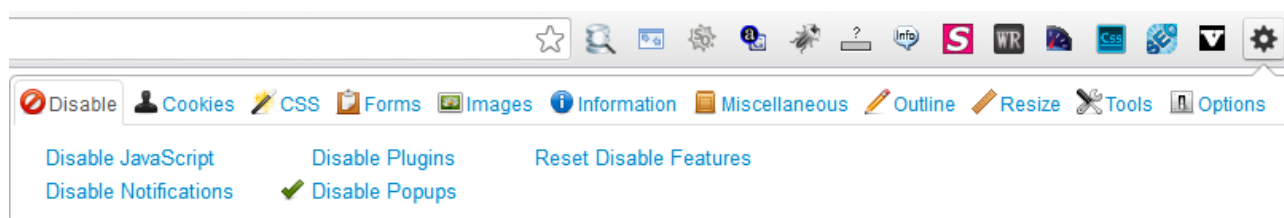
Az ún. 'kikommentálással' hatályon kívül helyezhetünk egy utasítást; így annak veszélye nélkül kísérletezhetünk, hogy valamit végleg elrontunk. Mentsük a stíluslapot, frissítsük a frontendet - a kék sáv eltűnik.

# WEB DEVELOPER TOOLBAR

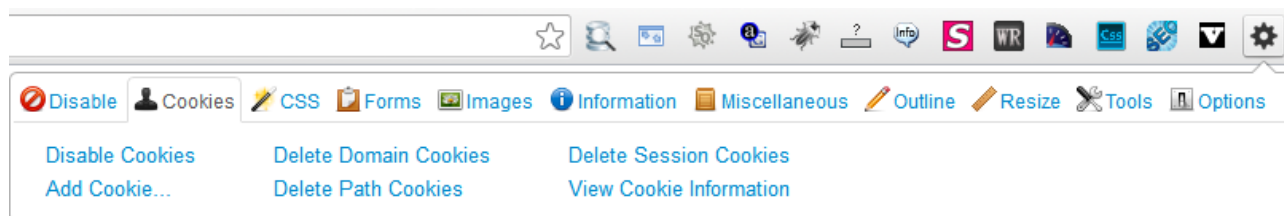
## (Firefoxhoz és Chrome-hoz)

Az éppen megjelenített weblapok felépítéséről szolgáltató teljeskörű információkat. A maga nemében a legátfogóbb funkcionalitású eszköz.

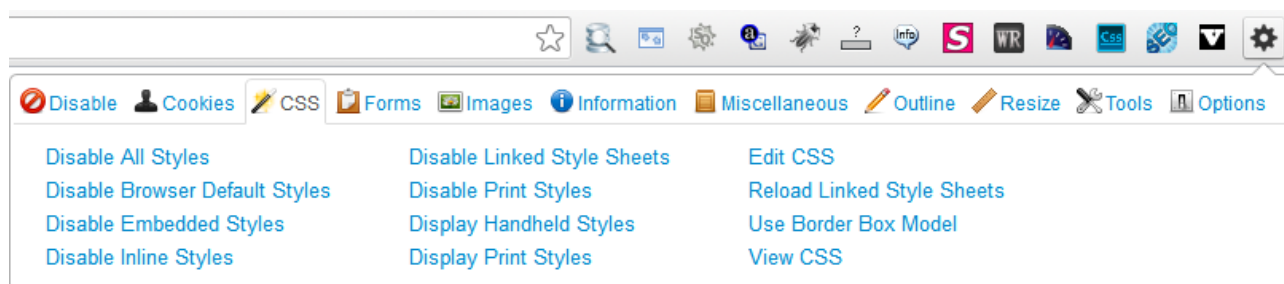
- HTML és CSS stíluslapok szerkesztése(!) és az eredmény mentése
- Stíluslapok, JavaScriptek és sütik vezérlése
- Adott típusú összes vagy egy konkrét elem tulajdonságainak, háttérinformációinak megjelenítése
- A DOM és a site-struktúra megjelenítése
- Vizuális segédeszközök
- Tetszőleges méretű képernyőn megjelenés szimulálása
- HTML- és CSS-validálás



A **Disable** fülön kikapcsolhatjuk a weboldal egyes funkcióit, pl. az összes JavaScript függvényt, a webhely által küldött üzeneteket, a plugineket (pl. Flash Player, QuickTime Player), vagy csak a pop-up ablakokat.

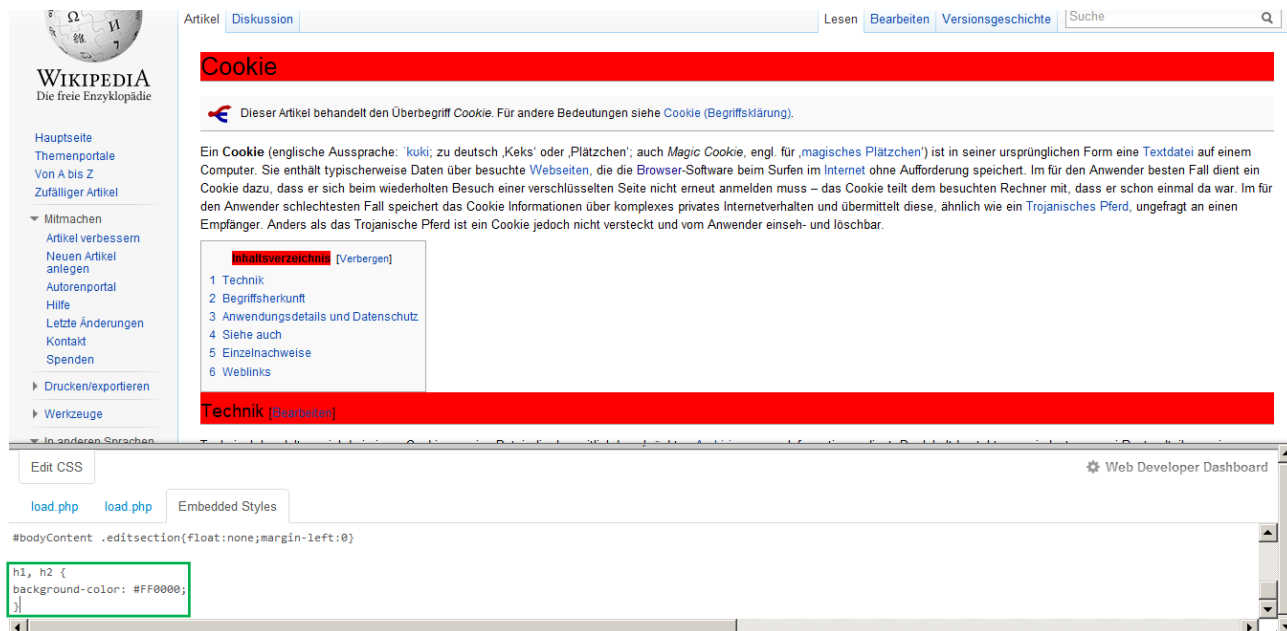


A **Cookies** fülön kikapcsolhatjuk a sütik mentését, és törölhetjük a különböző típusú sütiket. Ezen kívül megnézhetjük, hogy az adott weboldal milyen információkat ment felhasználói viselkedésünkről.

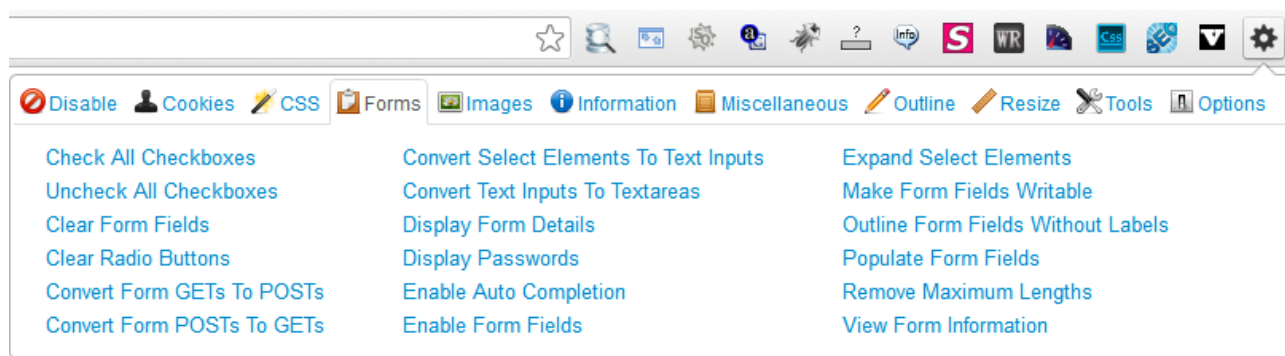


A **CSS** fülön lekapcsolhatjuk az oldalt stilizáló valamennyi stíluslapot, a böngésző alapbeállításaitól

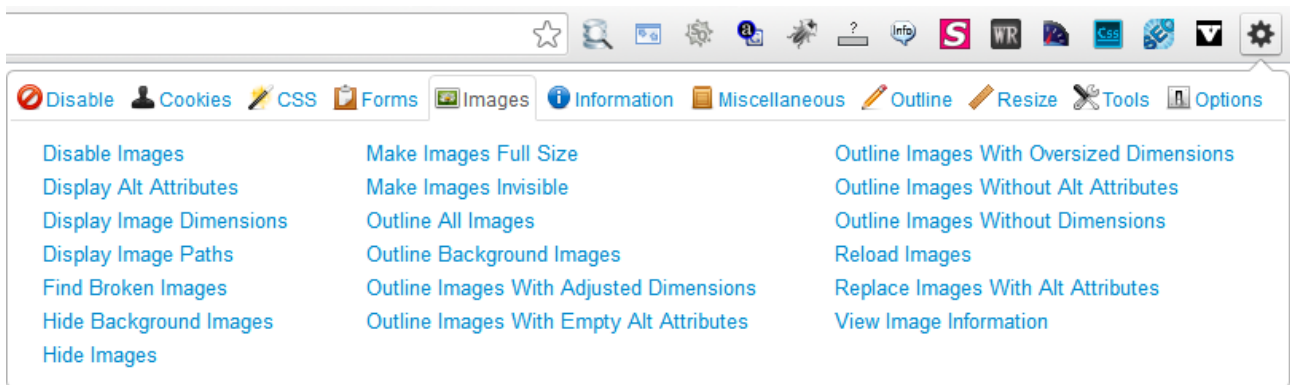
öröklött, a külső CSS-állományokban, a HTML-fejben foglalt vagy az inline stílusokat, aktiválhatjuk vagy deaktiválhatjuk a nyomtatásra és a handheldekre (mobil eszközökre) szánt stílusokat. Az Edit CSS megosztja a képernyőt; az alsó részben átszerkeszthetjük a weblapot formázó CSS stíluslapot, tehát ez a funkció a böngészőt egy kicsit WYSIWYG-szerkesztővé alakítja. Ezzel természetesen nem írhatja bárki felül a szerveren tárolt CSS-t. De amit kikísérletez, azt elmentheti.



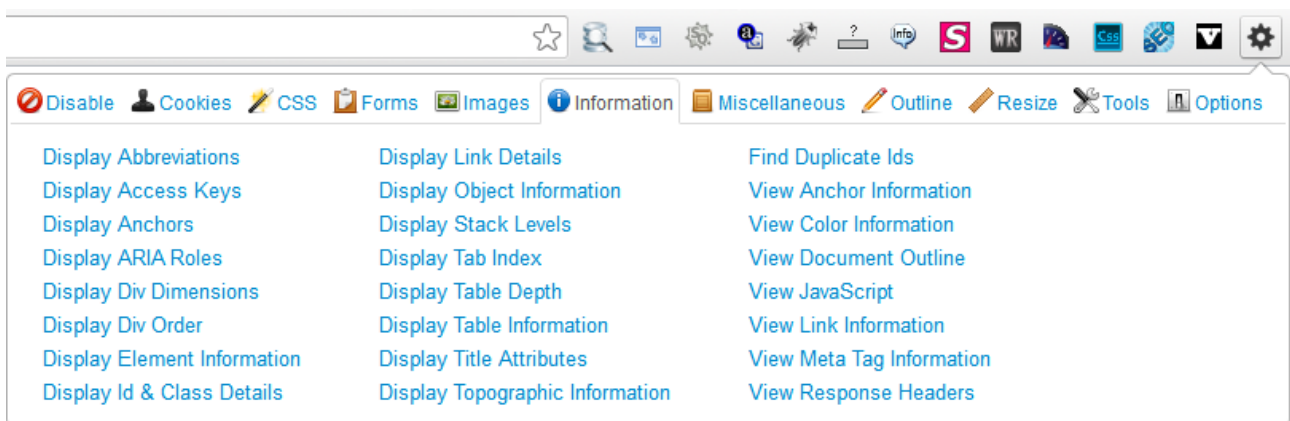
A **Border Box Model** meg lehet nézni az oldal kinézetét az Internet Explorer régi értelmezése szerint. A View CSS a stíluslap áttekinthető nézetét (színes kódjelölés, automatikus tagolás) adja.



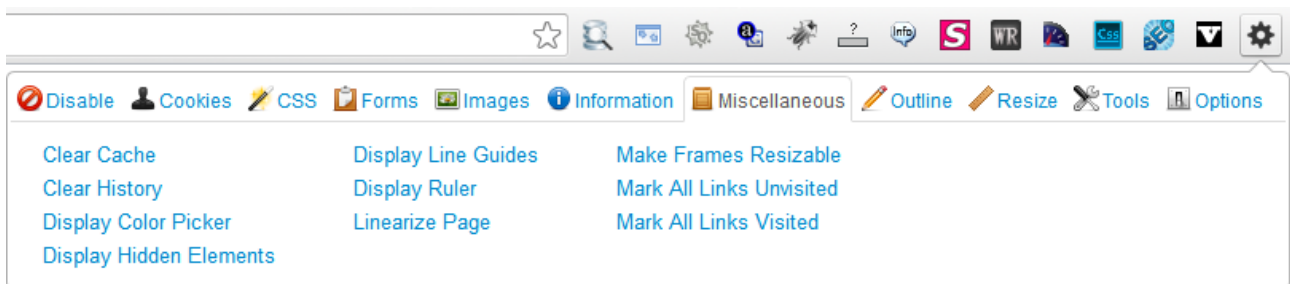
A **Forms** fülön a Clear Form Fields-zel az aktuális lapon szereplő űrlapmezők tartalma törlődik. A Display Form Details megjeleníti a <form> tagben foglalt forráskódot, így láthatjuk pl. milyen változóba mentődnek el az értékek és hova továbbítódik minden. A Display Passwords csak a nagyon védtelen, a kliensoldalon látható jelszavakat jelenítené meg. A Populate Form Fields segít gyorsan kitölteni a mezőket, pl. amikor csak teszteljük űrlapunkat.



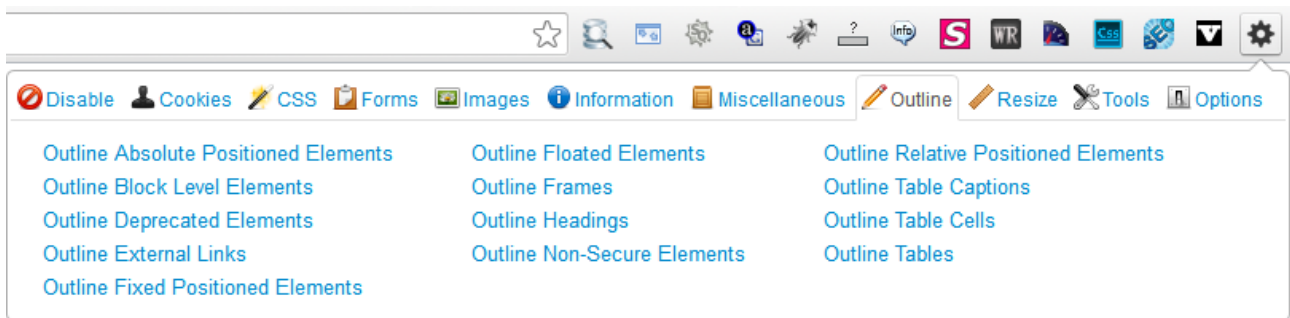
Az **Images** fülön meg lehet jeleníteni az aktuális lap összes képének adatait, megjeleníteni / elrejtteni / átlátszóvá lehet tenni a képeket és a háttérképeket, különböző szempontok szerint ki lehet őket emelni, és az utolsó linkkel új böngészőlapon listázza az összes képet és adataikat.



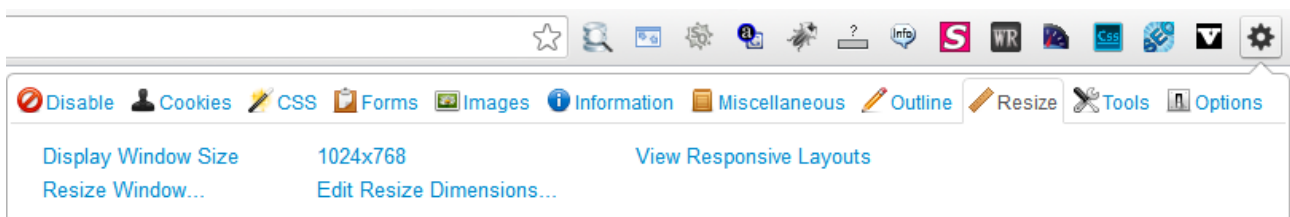
Az **Information** fül segítségével különböző szempontok szerint fésülhetjük át a forráskódot. Megmutatja pl. az összes linket azok tulajdonságaival, a dobozok méreteit és hierarchiáját. Az Element Information (a Firebughoz hasonlóan) megosztja a képernyőt; az alsó rész megjeleníti a kiválasztott elem helyzetét a DOM-ban és a rá vonatkozó stílusdeklarációkat. A Find Duplicate Ids rámutat, ha - hibásan - többször szerepel ugyanaz az azonosító. A View Color Informationnel ellenőrizhető, hogy sikerült -e megőrizni a weblapon a színpaletta konzisztenciáját. A JavaScript új lapon megjeleníti az - akár távoli - JavaScripteket, a Link Information az összes linket szövegével együtt, a Meta Tag Information a meta-tageket.



A **Miscellaneous** (vegyes) fülön törölhető a böngésző gyorsítótára és előzménynaplója, a Color Pickerrel leleshetjük a weblap színeit, a Hidden Elements megjeleníti a rejtett elemeket (pl. űrlapoknál az email-címet), A Ruler (vonalzó) segítségével távolságokat mérhetünk meg.

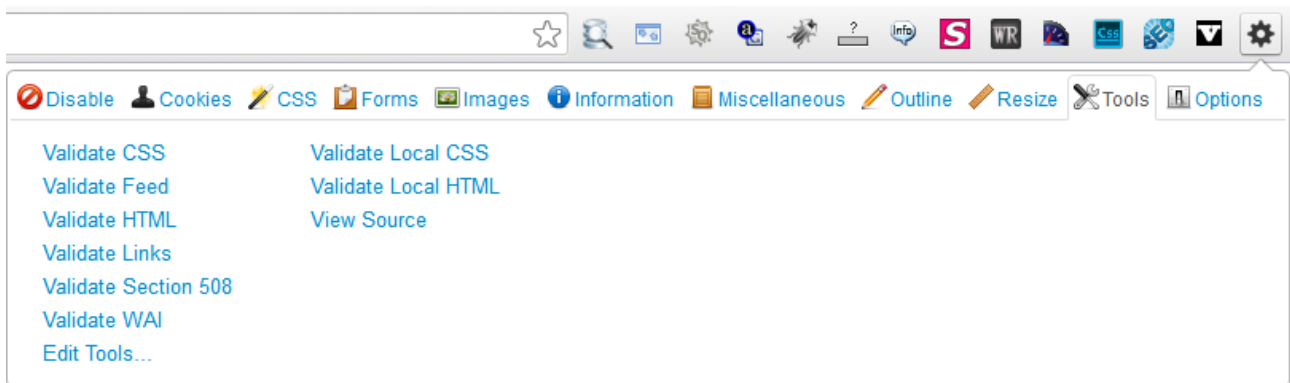


Az **Outline**-nal keretekkel emelhető ki az aktuális lap összes abszolút, fix vagy relatív módon pozícionált, blokk, elavult vagy lebegő eleme, a külső linkek, a keretek (frame-ek), a címsorok (h1-h6), a biztonságot veszélyeztető elemek, a táblázatok címe és cellái.

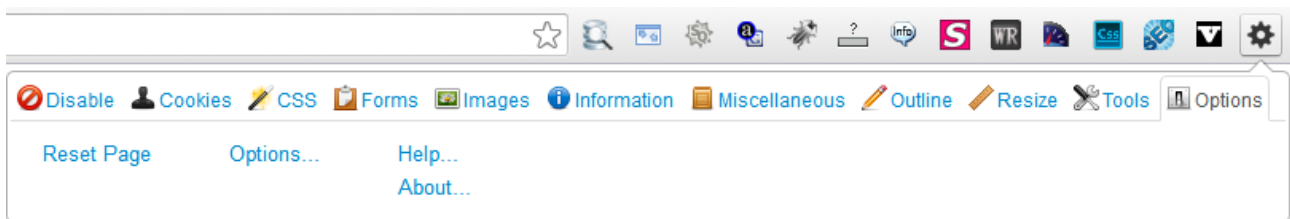


A **Resize** fülön megnézhetjük, hogyan nézne ki az aktuális lap más képernyőfelbontással. Az Edit Resize Dimensions-zel pontosan megadható a kívánt képernyőméret. A View Responsive Layouts minden további nélkül megmutat 6 tipikus esetet: az okostelefonok, a kicsi és a nagy tabletek álló és fekvő nézetét - ez persze nem szentírás, mert a mobil böngészők a mobilra nem optimalizált lapok skálázására eltérő stratégiákat alkalmaznak. A magunk által megadott kijelzőméreteket a böngésző csúszkája és fejléce miatt módosítani kell. Chrome-ban a szélességhez 26-ot, a magassághoz (ha van egy könyvjelzősávunk) 106-ot kell hozzáadnunk:

Options			
<a href="#">Colors</a> <a href="#">Resize</a> <a href="#">Responsive</a> <a href="#">Tools</a> <a href="#">Advanced</a>			
Description	Width	Height	Actions
1366x768 :: laptop	1392	876	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
1280x800 :: netbook	1306	906	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
1024x768 :: fekvő iPad 1-2	1050	874	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
960 x 640 :: iPhone 4 fekvő	986	746	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
800x480 :: fekvő nagy telefon	826	586	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
768x1024 :: álló iPad 1-2	794	1130	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
640x960 :: iPhone 4 álló	666	1066	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
480x800 :: álló nagy telefon	506	906	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
480x320 :: fekvő kis telefon	506	426	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>
320 x 480 :: álló kis telefon	346	586	<a href="#">Edit...</a> <a href="#">Delete...</a>



A **Tools** füllel érvényesíthető (validálható, szabványosságra nézve ellenőrizhető) az aktuális lap forráskódja (HTML), a vele összefüggő stíluslapok (CSS), az RSS-Fedek (hírcsatornák) és a linkek. Valójában a hivatalos [W3C Validatort](http://www.w3.org/) teszi gyorsabban elérhetővé. A Validate WAI link a lap gyengénlátók számára való hozzáférhetőségét elemzi ki (valójában a <http://www.cynthiasays.com/> szolgáltatását teszi gyorsabban elérhetővé). Mivel több ilyen szolgáltató létezik az interneten, az Edit Tools linken megadható, hogy melyik érvényesítés melyik szolgáltatónál végeztessék.



Az **Options** fülön vannak a bővítmény beállítási lehetőségei. A Reset Page újratölti az oldalt, ezzel ki is kapcsolva valamennyi aktivált Web Developer Toolbar funkciót.

További jegyzetek letöltéséhez látogasson ide: [timetodesign.hu/tananyag.html](http://timetodesign.hu/tananyag.html)